

**Plan mot diskriminering,
kränkande behandling
och trakasserier,
för trygghet och studiero.**

Nulägesbeskrivning och pågående arbete tar sin utgångspunkt i förhållandena under läsåret 2021-22 avseende då gällande plan, elevernas trygghetsenkäter, inrapporterade rapporter om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, samt avvikelserapporter gällande studiero.

År 1-3

Nuläge

De flesta upplever att det är god arbetsro och att de trivs i klassen. Det finns några elever som upplever att det finns andra som inte får vara med på rasterna.

Åtgärder

Vi ökar antalet rastvärdar och ser till att det alltid finns vuxna utspridda på skolgården för att kunna se om det uppstår kränkande situationer. Fritidsledarna ges ett uppdrag att organisera aktiviteter under rasterna.

Diskussioner i klasserna utifrån hur vi skall vara mot varandra och varför.

År 4-6

Nuläge

Under fjolåret var det stundtals oroligt i årskurs 6. Insatser i form av ändrade gruppindelningar i några ämnen och ökad vuxennärvaro hade god effekt. Fortfarande har vi en utmaning i vad som sker på sociala medier under fritiden.

Åtgärder

Alla undervisande lärare har kontinuerligt diskussioner med varandra och eleverna utifrån de ordningsregler vi har och också utifrån vår rapport om kränkande behandling och diskriminering.

År 7-9

Nuläge

Trygghetsenkäten visar att det generellt är god stämning och god arbetsmiljö. Vi noterar dock en ökad frekvens av psykisk ohälsa och orsakerna till detta fenomen behöver studeras närmare.

Åtgärder

Tydligare schemaläggning av vuxennärvaro bland eleverna och en större medvetenhet hos personalen när det gäller elevernas arbetsbelastning.

Mål

- På Södertälje friskola förekommer ingen form av kränkande handling.
- Ingen rasism, främlingsfientlighet eller diskriminering på grund av ex kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning får förekomma på Södertälje friskola.
- Alla som arbetar på Södertälje friskola arbetar aktivt för att motverka mobbning och diskriminering.

Definitioner

Diskriminering betyder att en person missgynnas eller kränks på ett sätt som har sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Kränkande behandling är, enligt skollagen, ett uppträdande som, utan att det behöver vara diskriminering, kränker barns eller elevers värdighet. På Södertälje Friskola gör vi denna mening ingen skillnad mellan elever och personal, alla kan utsättas för kränkande behandling och alla kan utföra en kränkande handling.

Här följer några förtydliganden av hur vi väljer att tolka begreppen trakasserier och kränkande behandling:

- kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.
- kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila.
- kan utföras i alla miljöer och när som helst, alltså inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet.
- kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Handlingar som betraktas som trakasserier eller kränkande behandling kan vara fysiska (ex slag och knuffar), verbala (ex att bli hotad eller utsatt för kränkande ord), psykosociala (ex utfrysning, förlöjligande och ryktesspridning) och text- eller bildburna (ex sms/mms, klotter eller brev).

Om elever inte uppfattar en situation som kränkande men personal gör det är det personalens uppfattning som gäller.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. Begreppet mobbning förekommer inte skollagen, men eftersom det är ett så inarbetat begrepp väljer vi att ta med det här.

Förebyggande arbete

Förväntningar på varandra

För att vi skall nå de uppsatta målen gällande motverkande av all form av kränkning krävs att alla personer runt barnen arbetar förebyggande. En viktig del i detta arbete är att vara tydlig med de förväntningar vi har på varandra.

Som förälder kan du förvänta dig av oss...

- att all personal arbetar för att ditt barn ska känna trygghet i skolan,
- att vi arbetar för en lugn och trivsamt arbetsmiljö,
- att vi tar kontakt med dig om något särskilt händer,
- att vi ingriper mot alla former av kränkningar och trakasserier,
- att vi bryr oss om ditt barn, samt
- att vi föregår med gott exempel

Vi förväntar oss av dig som förälder...

- att du utifrån dina förutsättningar hjälper ditt barn att ta ansvar för skolarbetet,
- att du ser till att barnet kommer i tid till skolan,
- att barnet är utvilat och har ätit frukost,
- att du tar kontakt med skolan om du upplever att ditt barn känner sig utsatt för någon form av trakasserier eller kränkande behandling, samt
- att barnet är rätt utrustat för olika aktiviteter.

Som elev kan du förvänta dig av oss...

- att vi bemöter dig med respekt,
- att vi bryr oss om dig,
- att vi kommer att göra allt för att hjälpa dig om du råkar illa ut,
- att vi kommer att ingripa mot alla former av trakasserier eller kränkande behandling
- att vi arbetar för att du får en så lugn och trivsamt arbetsmiljö som möjligt så att du ska kunna nå goda studieresultat, samt
- att vi arbetar i förebyggande syfte mot alla former av trakasserier och kränkande behandling.

Vi förväntar oss av dig som elev...

- att du aldrig bidrar till att någon råkar illa ut,
- att du använder ett vårdat språk,
- att du bemöter andra med respekt,
- att du aldrig medverkar till någon form av skadegörelse,
- att du passar tider och tar ansvar för skolarbetet, samt
- att du är utvilad och har ätit frukost

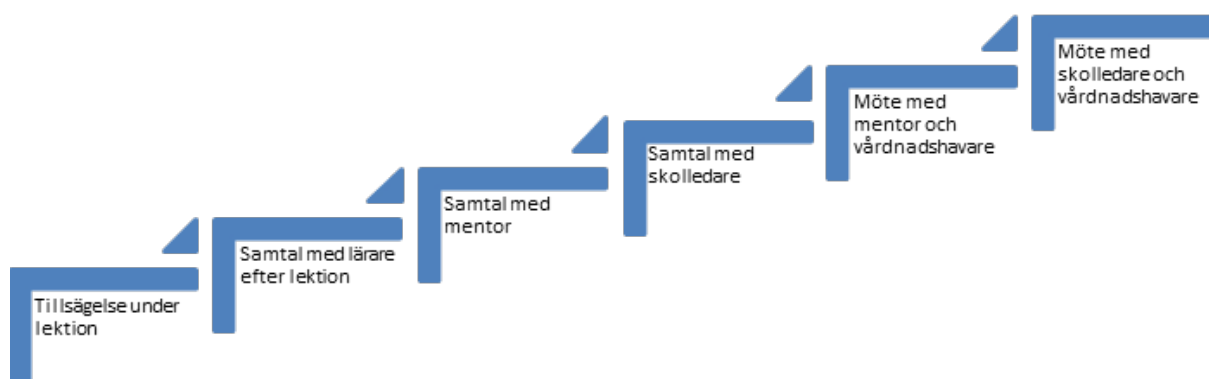
Vi förebygger trakasserier och kränkande behandling genom följande insatser.

- Delar av undervisningen bedrivs så att elever i olika åldrar möts.
- På skolan har vi höga förväntningar på varandra och uppmuntrar bra saker.
- Elevhälsoteamet träffas en gång i veckan för att diskutera de enskilda elevernas behov av särskilt stöd samt för att få en helhetsyn på en specifik elevs skolsituation. På så sätt kan vi sätta in åtgärder och resurser så tidigt som möjligt. Elevhälsoteamet består av rektor, biträdande rektor, speciallärare, kurator samt skolsköterska.
- Skolan har tydliga trivselregler som är framtagna för att visa vad som är tillåtet och vad som inte är det. Ingen skall kunna hävda att man betett sig illa för att man inte visste hur man förväntades agera.
- Om konflikter uppstår under rasten finns alltid en vuxen tillgänglig. Rastvärden cirkulerar på skolans område för att se att ingen elev blir utsatt för kränkning. Varje vecka går arbetslagen igenom aktuella händelser.
- Alla elever har aldrig rast samtidigt.
- När år 1-3 har gemensam rast finns det organiserade aktiviteter.
- När år 7-9 har rast finns uppehållsrum där personal ansvarar för att organisera aktiviteter som leder till trygghet och trivsel. Personal finns bland eleverna och tar omedelbart tag i eventuella konflikter.
- På Södertälje friskola har eleverna inga håltimmar. Genom detta minimerar vi den tid då eleverna "driver runt" utan att ha något konkret att sysselsätta sig med.

Arbetet för att främja arbetsron under lektionerna

Det är läraren som avgör vad som är god arbetsro under lektionerna. Om en elev stör arbetsron använder vi följande konsekvenstrappa.

- A. Läraren uppmanar eleven att ändra sitt beteende. Efter lektionen gör läraren en notering i K-skola.
  - a. Om eleven använder något föremål som stör arbetsron ber läraren att få det av eleven. Föremålet återlämnas till eleven efter lektionens slut. Om föremålet kan utgöra fara för andra, eller om eleven har använt föremål för att störa vid upprepade tillfällen återlämnas föremålet vid skoldagens slut. Vid upprepade tillfällen lämnas föremålet till vårdnadshavare. Beslaget noteras i Unikum.
- B. Fortsätter eleven att störa arbetsron under lektionen ber läraren eleven stanna kvar efter lektionen och gör dels tydligt att beteendet inte kan accepteras, dels försöker utröna hur skolan kan hjälpa eleven att ändra sitt beteende. Läraren informerar mentor och gör en anteckning i Unikum. För elever i år F-6 informerar läraren även vårdnadshavare i detta läge.
  - b. Om ordningen störs så att det är svårt att bedriva undervisning kan läraren avvisa eleven från lektionen. Läraren pratar med eleven efter lektionen, noterar i Unikum samt kontaktar vårdnadshavare.
- C. Fortsätter eleven att störa arbetsron flera lektioner upprepar läraren samtalet med eleven och informerar även hemmet samt mentor. Notering görs i Unikum.
- D. Sker fortfarande ingen rättelse samtalar mentor med eleven. Mentor informerar även vårdnadshavare och noterar i Unikum.
- E. Nästa steg är att eleven kallas till samtal med skolledare, som även informerar elevhälsoteamet om samtalet. Skolledaren informerar vårdnadshavare.
- F. Mentor kallar elev och vårdnadshavare till möte angående situationen. Vid mötet upprättas en handlingsplan med syfte att stödja eleven till förändrat beteende. Kopia på handlingsplanen lämnas till skolledare som informerar elevhälsoteamet.
- G. Elev och vårdnadshavare kallas till möte med skolledningen. I detta skede tilldelas eleven en skriftlig varning, där det även informeras om att nästa steg är att skolan tar hjälp av socialtjänsten via en orosanmälan samt att det kan bli aktuellt med avstängning.

Åtgärder då elev utsätter eller blir utsatt för trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling.

1. Personal som blir vittne till eller får information om sådan handling ingriper genom att genast avbryta handlingen och tydligt markera att eleven i fråga har agerat både mot skollagen och skolans trivselregler.
2. Personalen som sett handlingen kontaktar omgående berörd mentor eller klasslärare samt skriver händelserapport (blankett DKT1_2015). Rapporten fylls i fullständigt, det vill säga föräldrakontakt ska ha tagits. För mindre företeelser, gör en notering att ta med till konferensen på onsdagar.
3. De mindre företeelserna går igenom av arbetslaget och summeras varje onsdag. Där tas beslut om vem som pratar med berörd elev/vårdnadshavare.
4. Lämna händelserapport till närmsta biträdande rektor, det vill säga Maria för år 7-9 och Anna för år F-6.
5. En kopia av händelserapporten lämnas till rektor.
6. Vid grov kränkning gör rektor anmälan till socialtjänsten och polis. I dessa fall informeras vårdnadshavare av rektor. Vid händelser som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa underrättar rektor även Arbetsmiljöverket. Vid grov kränkning ger rektor en skriftlig varning.
7. Uppföljning sker individuellt med den utsatta eleven och den elev som utfört handlingen för att se att den kränkande handlingen upphört. Biträdande rektor lämnar ut uppföljningsblankett (blankett DKT2_2015) till den som ansvarat för händelserapporten efter ca en vecka.

Om kränkningarna kvarstår/upprepas

8. Biträdande rektor samtalar med den som utfört kränkningarna och förbereder underlag för utredning (blankett DKT3_2015).
9. Underlag för utredning lämnas till elevhälsoteamet. Här beslutas vem som ska ansvara för utredning och på vilket sätt utredningen skall genomföras (blankett DKT4_2015) runt den elev som utsatt någon för kränkning/trakasserier.
10. Om utredningen (blankett DKT5_2015) visar att en handlingsplan skall upprättas skriver mentor/klasslärare/skolledare den (blankett DKT6_2015) tillsammans med elev och vårdnadshavare utifrån de riktlinjer elevhälsoteamet anger.
11. Visar uppföljningen på ett oförändrat beteende kallar rektor till elevhälsokonferens. Kallelsen görs skriftligt och skickas med post till vårdnadshavarna. Vid elevhälsokonferensen deltar rektor, bitr. rektor, mentor/klasslärare, elev, vårdnadshavare samt eventuellt delar av elevhälsan. Vid elevhälsokonferensen lämnas en skriftlig varning (blankett DKT7_2015) till eleven, där det framgår vad som händer om det inte sker någon förändring av elevens beteende. Vid elevhälsokonferensen för mentor/klasslärare protokoll.
12. Sker ingen ändring i elevens beteende nu heller gör rektor en anmälan till socialtjänsten.
13. Vid grov kränkning, upprepning av kränkning eller om kränkningarna kvarstår tas diskussion i elevhälsoteamet om det kan vara aktuellt med avstängning. Därefter tar rektor beslut om avstängning (blankett DKT8_2015).

Åtgärder vid trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling mellan vuxen och elev

1. Om en elev känner sig kränkt av någon vuxen vänder sig han/hon eller förälder till rektor, skolsköterska, mentor eller annan vuxen person i skolan. Om eleven vänder sig till skolsköterskan inträder hens tystnadsplikt.
2. Rektor säkerställer att vårdnadshavarna är informerade om händelsen och om ger uppdrag om utredning av händelsen.
3. Den som uppdragits att utreda händelsen dokumenterar det som kommer fram på blankett DKT5_2015. Om eleven känner sig kränkt av en av skolledarna görs utredningen av annan skolledare samt representant från elevhälsoteamet, huvudmannen informeras.
4. Båda parter skall erbjudas samtal med varandra. Detta samtal sker alltid med minst en opartisk skolledare. Om eleven eller vårdnadshavare önskar kan även vårdnadshavare delta. Dokumentation sker av samtalsledaren på blankett DKT5_2015 och lämnas till rektor och bitr. rektor.
5. Eventuella ytterligare åtgärder ligger inom ramen för arbetsrätten och vidtas av rektor eller bitr. rektor och dokumenteras på blankett DKT6_2015.
6. Uppföljning av ärendet sker efter 1–2 veckor. Den person som skött utredningen genomför även uppföljningen och dokumenterar på blankett DKT2_2015.

Åtgärder vid trakasserier eller kränkande behandling mellan elev och vuxen

1. Vuxen som känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling eller personal som blir vittne till att elev utsätter någon vuxen för detta bör omedelbart markera för eleven att eleven i fråga har agerat mot skolans trivselregler.
2. Personen som sett handlingen eller den som blivit utsatt kontaktar omgående skolledningen samt skriver händelserapport (blankett DKT1_2015), dock utan föräldrakontakt. För mindre företeelser, gör en notering och ta med till konferensen på onsdagar.
3. De mindre företeelserna går igenom av arbetslaget och summeras varje onsdag. Därefter tar skolledningen beslut om berörd elev/vårdnadshavare ska kontaktas.
4. Lämna händelserapport till närmaste biträdande rektor, dvs. Maria för år 7-9 och Anna för år F-6, som också informerar eleven om att den har brutit mot skolans regler samt kontaktar vårdnadshavare.
5. En kopia av händelserapporten lämnas till rektor.
6. Vid grov kränkning gör rektor anmälan till socialtjänsten och polis. I dessa fall informeras vårdnadshavare av rektor. Vid händelser som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa underrättar rektor även Arbetsmiljöverket.
7. Uppföljning sker individuellt med den vuxne och den elev som utfört handlingen för att se att den kränkande handlingen upphört. Uppföljningen genomförs inom en vecka av respektive biträdande rektor och dokumenteras på blankett DKT2_2015.

Om kränkningarna kvarstår/upprepas

8. Biträdande rektor samtalar med den som utfört kränkningarna och förbereder underlag för utredning (blankett DKT3_2015).

9. Underlag för utredning lämnas till elevhälsoteamet. Här beslutas vem som ska ansvara för utredning inför eventuellt upprättande av handlingsplan och på vilket sätt utredningen skall genomföras (blankett DKT4_2015) runt den elev som utsatt någon för kränkning/trakasserier.
10. Om utredningen (blankett DKT5_2015) visar att handlingsplan skall upprättas skriver mentor/klasslärare/skolledare en handlingsplan (blankett DKT6:2015) tillsammans med elev och vårdnadshavare utifrån de riktlinjer elevhälsoteamet anger.
11. Visar uppföljningen på ett oförändrat beteende kallar rektor till elevhälsokonferens. Kallelsen görs skriftligt och skickas med post till vårdnadshavarna. Vid elevhälsokonferensen deltar rektor, bitr. rektor, mentor/klasslärare, elev, vårdnadshavare samt eventuellt delar av elevhälsan. Vid elevhälsokonferensen lämnas en skriftlig varning (blankett DKT7_2015) till eleven, där det framgår vad som händer om det inte sker någon förändring av elevens beteende. Vid elevhälsokonferensen för mentor/klasslärare protokoll.
12. Sker ingen ändring i elevens beteende nu heller gör rektor en anmälan till socialtjänsten.
13. Vid grov kränkning, upprepning av kränkning eller om kränkningarna kvarstår tas diskussion i elevhälsoteamet om det kan vara aktuellt med avstängning. Därefter tar rektor beslut om avstängning (blankett DKT8_2015).

Åtgärder vid trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling mellan vuxna

1. Om någon i personalen känner sig utsatt för trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling från någon annan vuxen skall hon/han underrätta någon i skolledningen.
2. Skolledaren kallar till enskilda samtal, både med den som känner sig utsatt och den som anses utsätta, för utredning av händelsen. Innehållet i samtalen dokumenteras av skolledaren (blankett DKT5_2015).
3. Båda parter erbjuds ett gemensamt samtal med skolledaren, som då dokumenterar innehållet i samtalet (blankett DKT5_2015).
4. Skolledaren genomför en uppföljning efter ca en vecka och dokumenterar på blankett DKT2_2015.

Uppföljning, utvärdering och revidering

- Denna plan utvärderas inför varje nytt läsår och revideras vid behov.
- Rektor har det yttersta ansvaret att handlingsplanen följs.
- Skolledningen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i denna plan, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.
- För att komma till rätta med våld och hot om våld görs det riskbedömningar regelbundet.
- Varje termin görs en riskbedömning av rektor tillsammans med lärare, elever och övrig personal. Detta sker i elevrådet samt i arbetslagen.